

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Belicey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Belicey-utca 11. szám (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
Kiadó s laptulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

9055 Szarvas nagyközség előjáróságától.
1904

Versenyárgyalási hirdetés.

Szarvas község (Békésmegye) előjárósága a község belterületén létesítendő egy esetleg négy ártézi kut furására zárt ajánlati verseny tárgyalást hirdet.

A zárt ajánlatot „Ajánlat a szarvasi ártézi kut furására” címmel 1904. október 26-ik napjának délelőtti 11 órájára nyújtandók be alólírott főjegyzőhöz.

Az ajánlat beadását megelőzőleg a község pénztáránál 500 korona bánatpénz teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban s az erről szóló elismervény az ajánlathoz csatolandó.

Ajánlattétő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy az árlejtési illetve vállalati feltételeket ismeri s azt magára kötelezőnek fogadja el.

A vállalati feltételeknek s ezen hirdetésnek meg nem felelő és későn beadott ajánlatok nem fogadtnak el.

A képviselő testület 205/1904 kgy. számú határozatával jóváhagyott árlejtési feltételek és a szerződés mintája a főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők s 2 koronáért megszerezhetők.

Szarvason, 1904. október hó 6-án.

Salacz József
főjegyző.

Grimm Mór
bíró.

Nők a diplomás pályán.

Lassan, lassan észrevesszük, hogy kezd ki alakulni az új helyzet, mely a nőknek a tudomány, illetve diplomás pályára való bocsátása által keletkezik, immár van néhány férfi orvosunk, tanárunk s a legközelebbi jövőben szoknyás ügyvédek sőt mérnökeink is lesznek.

Konstatáljuk mindenekelőtt azt, hogy nyolcvan százaléka azon magyar hölgyeknek, akik elvégezték az egyetemet s a diploma birtokába jutottak, annak nem veszi anyagi hasznát, miután nem praktizál. Akik pedig tényleg praktizálnak, azok sokkal kevesebb keresetnek örvendenek, mint azok a férfiak, akik a diplomával a birtokukban megkezdik a kenyérkereső pályát. Ez a prognostika nem valami kedvező a női diplomákra nézve. Ők elvégre éppen anynyi esztendőn keresztül tanultak miut férfi kollégáik, ugyanannyi, sőt több pénzbe kerültek tanulmányaik, mert a hölgyek, mint egyetemi hallgatók — a férfiak módjára nem tehetnek szert mellékkeresetre, szóval éveken át nagy áldozatokat hoztak s az eredmény az, hogy a diplomájuk után — a pedagógiai pálya kivételével — megélni nem tudnak és az irodát vagy kórtermet szívesen cserélnék fel egy kis polgári lakással, melynek ők az asszonyai. A nehezen és drágán szerzett diplomával a kezükben azt konstatálják, hogy a diplománál többet ér a házassági levél, amelyhez pedig nem kell sem gimnázium, sem egyetem, holott a diploma drá-

gább — nem egy esetben — a hozománynál. Örömtelen magolásban mulik el a hölgyek ifjúsága és az egyetemből kikerülve nemcsak a szerelmet nem ismerik, hanem a kenyérkereső mesterségüket sem bírják teljesen.

Ez a melankoliát keltő eredmény — akármit mondjanak is felháborodott nőemancipátorok — a boncztan eredménye, a mely rideg számokkal állapítja meg, hogy a szép nem agyveleje hány grammal könnyebb, mint az erős nemé. A közönség úgy a jussát, mint az egészségét kereső ugyan nem firtatja a boncztan indiskrét leleplezéseit, de a maga érdekét tartja szem előtt és a maga bajával a férfi diplomásokat keresi fel. A mikor az egészségünkről, a vagyonunkról, a becsületünkről van szó, úgyünk két férfi kezében inkább biztosítottak látjuk, mint a női kacsókban, melyeket elragadtatással csókolgatunk, melyeket szívesen látunk a házi tűzhely körül munkálkodni, de azon ügyeinkben, melyeknél tudás, biztos látás, határozottság és ötletesség öntik el az élet harczeit a mi javunkra — bizony nem a hölgyeknél kerestünk segédletet.

Ennek az udvariatlan alapigazságnak érvényesülését látjuk most, a midőn tapasztaljuk, hogy diplomás nők a diplomájukkal nem tudnak mit kezdeni. Természetesen a pedagógiai pálya kivételével, amely olyan természetű, hogy egy bizonyos fokig hölgyek által is a közszükséglet kielégítően gyakoroltatható.

Ez a tapasztalat indította tanügyi kormányunkat a mult hetekben azon intézkedésre,

TÁRCZA.

Ünnepi románcz.

A doktor ur. Huszonnyolcz-harmincz éves, halvány, csiptetős ember, olyan kávéházi figura, amelyet csaknek a villámfényes éjjeli menedékhelyeknek mindgyökön találni egy-kettőt. A pénzérek csak azért szölitják doktor urnak, mert sejtelmük sincs róla, hogy mi csoda valójában. Ekzisztenciája a legbizonytalanabb alapon nyugszik: ügyvédi irodákban dolgozik, regényeket fordít az antikváriusoknak, néha ír egy-egy cikket ingyen valamelyik jogi szaklapba. Közben hónapos szobában lakik és egyre készül valami szigorlatra, de lelke mélyén régen lémondott arról, hogy valaha csakugyan doktor legyen és hogy sorsa valamikép jobbra forduljon.

A kassziros lány.

Történik Szilveszter-éjszakán.

A doktor ur (a kassza melletti asztalnál ül és kékes lánggal égő pucos pohara tartalmát kavargatja, a szájában szivar, a kedve kesernyés.) Nos, Juliska, mire gondol így Szilveszter éjszakán?

A kassziros lány (a megszokott üzleti kacérsággal): Ejnye beh kíváncsi doktor ur!

A doktor ur: Nem kíváncsiságból kérdeztem. Komolyan érdekel. Vagy azt hiszi, nem érdekel, hogy mire gondol egy fiatal lány, a maga helyében Szilveszter-éjszakán?

A kassziros lány (sértődötten): Kérem én tisztes-

séges lány vagyok. Azt hiszik, mert valaki a kasszában ül, akármit lehet neki mondani: Kikérem magannak! . . . Nekem nincs semmiféle helyzetem! . . .

A doktor ur: Ne bolondozzék, Juliska. Csak nem akar velem ezen a szent estén összeveszni? Nézze: nem kell mindjárt mindent rosszra magyarázni, Nem akartam én magát megsértetni. De lássa, a maga helyzete nem egészen olyan mint más nőké. A legtöbb lány meg asszony most a szülei, az urával, vagy a szeretőjével van, egy szóval azokkal, akik szeretik. Magának pedig itt kell ülni a kávéházban és hallgatni az ön beszédemet, aki nem vagyok magának senkije.

A kassziros lány. Ha nem akarom nem hallgatom. Különbön is én arról nem tehetek.

A doktor ur: Persze hogy nem tehet. De lássa, Éppen azért érdekel, hogy mire gondol. Szeretném tudni, hogy arra-e, amire én?

A kassziros lány: Ugyan mi az?

A doktor ur: Az, hogy millió és millió ember van, aki, ha különben üldözi is a baj, a gond, ha van is baja, meg bánata, ma mindazt elfelejtheti, ma örül és vigad azok között, akikhez tartozik, akik szeretik. Arra, hogy a mai estén amikor az élet egy darabja semmiségbe lünik, annyi millió embernek van valakije, aki homlokáról elsimitja a mult fájdalmát és ajakára reácsókolja a jövő reményességét, a ki vigasztalja és bátorítja. Hogy olyan sokan vannak, akik ha küzködnek, ha szenvednek is, de tudják, hogy miért és az életnek az olyan megállóponjtján, mint az esztendő fordulása, ujat és mást tudnak várni. . . De magát ez talán nem is érdekli, Juliska. . .

A kassziros lány: De csak beszéljen, doktor ur.

A doktor ur: (álmódzva, inkább magának) Hát látja erre gondolok Juliska. Meg arra, hogy miért vagyunk éppen mi azok, maga, meg én, akiknek itt kell ülni a kávéházban, megilletődés és reményesség nélkül, se nem örvendő, se nem szenvedve, nem félve semmitől, nem várva semmit, ma is éppen úgy, mint a szürke hétköznapiakon, kitaszítva, egyedül?

A kassziros lány (halkan): Nem értem egészen. . . De úgy érzem, hogy igaza van.

A doktor ur: Igen Juliska, maga meg én kitaszítottak vagyunk. Magának éppen úgy joga volna rá, mint a többi asszonynak, hogy ura legyen, aki gondoskodik róla, gyermekei legyenek, a kiket szeressen, hogy legyen otthona, legyen tisztessége. Én pedig, hogy kellene, hogy elérhessem azt, a mit az agyam gondolatával, a két kezem muokájával megszerezhetek, hogy dolgozhas-sum, úgy, mint mások, hogy szenvedhessek, hogy örülhessek, hogy élhessek. A helyett maga itt ül, a metszett kristály-palaczkok és csillogó teás-kannák között disztárgynak, hogy csinos arczával növelje az üzlet forgalmát, garasnyi bérért, a miből meg sem élhet és a melyet, ha gyarapítani akar, a mosolyán kívül a testét is oda kell dobni a vendégeknek; én pedig regényt fordítok az antikváriusoknak és éhes szemmel, örökre kizárva belőle, bámulom mindazt, a mi az életben szép és jó. Erre gondolok én most, Szilveszter éjszakáján Juliska.

(A kávéház márvány kandallóján a pompás rokokó óra 12-t üt. A villamos lámpák kialusznak. A kávéház másik oldaláról pezsgős poharak összecsengése, mámoros kiáltások hangzanak, majd újra világos lesz.)

A doktor ur: Töltsön két pohár szilvóriumot, édes, kitaszított testvérem, szegény Juliska. Boldog újévet!

(A kassziros lány tölt, kocczintanak.)

A kassziros lány (sírva). Boldog újévet, doktor ur.

BATTASZÉKI LAJOS,

hogyan egy rendeletet bocsájtott ki, amely szerint az egyetemre csak elsőrendű képzettséggel bíró lányok bocsájtassanak, azok, akik csak jó vagy elégséges eredménnyel maturáltak, a tanulmányaik folytatása céljából az egyetemre fel ne vétessenek. Ki kell jelentenünk, hogy az intézkedés igazságtalan és inlogikus volt, mert a hölgyeknek néhány esztendő előtt engedélyezték a maturára való bocsájtást és a diploma megszerzését s immár sok száz urileány készül a diplomás pályára, ezektől az adott kedvezményt megvonni már nem lehet.

A ki A-t mond, annak B-t is kell mondania, a leányokat már nem lehet megakadályozni abban, hogy az egyetemre menjenek. Ez azonban mit sem változtat azon a körülményen, hogy a nőknek az egyetemre való bocsájtása nem bizonyult jó reformnak s a helytelen eredmény évről-évre mindinkább érezhetővé fog válni és el fognak szaporodni a női diplomás proletárok.

9721 Szarvas község előljáróságától.
1904

Árlejtési hirdetmény.

Szarva község előljárósága az újonnan épített széles úti községi elemi iskolának padokkal és butorokkal leendő felszerelésére zárt ajánlati versenyt tárgyalást hirdet.

A kikiáltási ár 611.90 koronában van megállapítva, a bánatpénz 30 korona mely összeg az ajánlathoz készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban esatolandó.

Az ajánlatokban az engedmény százalékban fejezendő ki.

Vállalkozó tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a részletes költségvetést és vállalati feltételeket ismeri s azokat magára kötelezőnek fogadja el.

A vállalati feltételeknek és ezen hirdetménynek meg nem felelő és később adott ajánlatok nem fogadhatók el.

A zárt és kellően lepecsételt ajánlatok „Ajánlat a széles úti elemi iskola felszerelésére” címmel ellátva 1904. október hó 17-ik napjának délelőtti 11 órájáig alólírott községi főjegyzőhöz adandók be.

A képviselő testület 234/1904 kgy. sz. határozatával jóváhagyott és részletes leírásokat tartalmazó költségvetés és vállalati feltételek a főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szarvason, 1904. október hó 4-én,
Salacz József **Grimm Mór**
főjegyző. bíró.

3919 Szarvas nagyközség előljáróságától.
1904

Árlejtési hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a községi vágóhidnál létesítendő felügyelői lakás és koplaltató istálló építésére írásbeli zárt versenyt tárgyalást hirdet.

A kikiáltási ár 5045.04 koronában van megállapítva.

Az ajánlatokban az engedmény százalékban fejezendő ki.

A bánatpénz a kikiáltási ár 5%-éka vagyis 252 korona amely az ajánlathoz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban esatolandó.

Vállalkozó tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést és a vállalati feltételeket ismeri s azokat magára kötelezőnek fogadja el.

A vállalati feltételeknek és ezen hirdetménynek meg nem felelő és később beadott ajánlatok nem fogadhatók el.

A zárt és kellően lepecsételt ajánlatok „Ajánlat a vágóhidnál létesítendő felügyelői lakás és koplaltató istálló építésére” címmel ellátva 1904 évi október hó 17-ik napjának délelőtti 11 órájáig alólírott községi főjegyzőhöz adandók be.

A képviselő testület 237/1904 kgy. számú határozatával jóváhagyott terv, költségvetés és vállalati feltételek a főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szarvason, 1904. október hó 4-én.
Salacz József **Grimm Mór**
főjegyző. bíró.

HIREK.

— **Helyettesítés.** A szerencsétlenül járt Golia Soma jegyző helyettesítésével és irodájának vezetésével Baán Zoltán bízott meg. Tudjuk, hogy ezen megítéselő bizalom egy törekvő, tehetséges és ambíciózus embert ért, ki fiatalága daczára nehéz feladatát teljes megegyedéssel fogja megoldani.

— **A mint értesültünk** a József Főherceg Szanatórium Egyesület elhatározta, hogy az országban szanatórium hölgybizottságokat alakít. Jó forrásból arról értesültünk, hogy a bizottság városunkban a következő hölgyeket kéri föl a hölgybizottság szervezésére: gróf Bolza Géza, Bugyis Andorné, dr. Déri Henrik, Grimm Mór, dr. Haviár Gyuláné, Haviár Daniné, Kerényi Vilmosné, dr. Lengyel Sándorné, dr. Szemző Gyuláné. A fölkérendő tagok az egyesület védnöke József kir. herceg aláírásával díszes oklevelet kapnak, melynek művészi rajzán egyik nagy festőművészünk most dolgozik. Az egyesület elhatározta, hogy az első népszanatórium épületében elhelyezendő márványtáblán örökíti meg azoknak a lelkes hölgyeknek neveit, akik a nemzeti veszedelem ellen való küzdelemben a legnagyobb tevékenységet fejtették ki. A szanatóriumi hölgybizottság alakítása valóban szép, nemes és idővös gondolat, és a derék egyesület valóban jól számított, midőn a magyar hölgybizottságot keresi meg. Mert minden ügynek győzni kell, a mit a magyar nő fölkarol.

— **Eljegyzés** Weinberger Béla helybeli kereskedő eljegyezte Steiner Katica urhölgyet, Budapestről.

— **Házasságok.** Sárkány András helybeli gazda leányát Annuskát a hó 24-én vezeti oltárhoz Sonkoly Pál szarvasi földmivelő. — Kántor Sámuel szarvasi Iparszövetkezet igazgató szép és kedves leányának Juliskának a hó 24-én lesz megtartva az egybekelési ünnepélye, Lustyik János urral.

— **A Szarvasi helyi tanító egyesület** a hó 16-án délelőtti 10 órakor az ipariskola III. oszt. tantermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal. 1. Elnöki megnyitó és jelentések. 2. Gyakorlati előadás a nyelvtan köréből V—VI. oszt. nőv. Előadó: Glück Zsigmond. 3. A tanítás és erkölcsi nevelés kölcsönhatása. Előadó: Pataky János. 4. Esetleges indítványok tárgyalása.

— **Köszönet nyilvánítás.** A „Széles-úti” községi iskola avató ünnepélyén a tanügyök öt lelkes barátja, Grimm Mór 10 kor. Zsarny János 2 kor. id. Melis Mátyás 2 kor. Popjak György 3 kor. dr. Dancs Szilárd 2 kor. összesen 19 kor. voltak szívesek adományozni a nevezett iskola magyar nyelvben sikeres előmenetelt tanusított növendékeink jutalmazására. Kedves kötelességemnek ismerem, hogy e nemes és követésre méltó eljárásukért ez uton is köszönetet mondjak. Szarvas, 1904. október 9. Molnár János ig. tanító.

— **Apponyi adománya.** Apponyi Albert gróf gerendási nagybirtokos 1400 négyszögöl területet ajándékozott vandházi pusztájának felparcellázása alkalmából állami iskola céljaira Csaba községnek. Az adomány tárgyában szerdán délután a csabai előljárósággal értekezett a tárgybán a tanfelügyelő, mely értekezleten megállapították, hogy Vandhá és Síkkony pusztákon a tanköteles gyermekek száma 60-at tesz ki. S így a nemes gróf adománya rendkívül hasznos a népnevelés szempontjából s feltétlenül szükség van egy állami iskola felállítására. Ennek módjait nézve legközelebb fog határozni a csabai képviselőtestület.

— **Ritka vadász szerencse.** Szarvason Deim János uradalmi tiszt múlt hó 28-án gróf Bolza Géza halásztelki uradalmán egy ritka szép farkó keselyűt lőtt. A zsákmányul esett koselyű 8 és fél kgm súlyu, rőpszélessége 3 méter és 10 cm. A ritka szép keselyűt kitémlik.

— **Berukkolás.** A nóta ugyan azt mondja, hogy: „Október hó elsején be kell rukkolni”, de a közös-hadügyminisiterium már régen cserbe hagyta a nóta és esztendőik óta nem október elsején, hanem később hivatalja be a besorozott legénységet aktív szolgálattételre, a minnek nemcsak az a haszna van, hogy azzal a pár nappal is kevesebb pénzét költik el az államnak, hanem az is, hogy az újonczok kumuláltak magukat kedvökre és elbucsuzhatnak a civilizáltól fit és nő-ágon egyaránt. — Még egyet ölelni a Marsán, még egyet verekedni a korcsmában, azzal lsten veled civiliz boldogság, a kaszárnya józanító légkörében a pucolás, fegyverzet és marsajncz tanulás keserves óráiban olyan édes dolog ezekre a boldog időkre visszagondolni. — Az idén jó későn, október hó 10-én voltak be az újonczok.

— **Százhárom éves hajadon halála.** Ritka szép kort elért nő hall meg a hótan Nagyszénáson, Sinkovich Erzsébetnek hívták az elhunytat, a ki 103 esztendővel ezelőtt látta meg a napvilágot. Életében soha férjhez nem ment s így egy évszázad és 3 esztendő lepergése után, mint hajadon hunyta le szeméit örök álomra. Temetése vasárnap volt, nagy részvéttel.

— **Megvadult lovak.** Majdnem végzetessé vált Pénteken délután a Kossuth-terén járókra egy tüzes paripa garázdálkodása. Ugyanis Vizi Béni öcsödi lakos egy pohár borra betért az egyik piacsteri korcsmába s addig könnyelműen kifogatlanul hagyta lovait kocsijával a téren, Valamitől megijedtek a lovak s örült vágatással száguldottak neki a világnak, letaposva és tiporva mindent, a mi útjukba került. A mázsaházat sarkából kiemelték, oldalát betörték. Innen keresztül a kocsiuton a cserepesek közé rohantak, az ott garmadába állított edényekben roppant pusztítást vittek véghez. A tulajdonos, ki a cserep edény-gula alján hevert csak gyorsaságának köszönheti életét, az ijedségtől elajult és görcsöket kapott, úgy, hogy a kórházba kellett szállítani. Végre egy bátor ember megfékezte a vé-

res tájékat fúvó paripákat. Vizi Béni eddig bántatlanul élt világát, de reméljük, hogy ehiasztó példaképpen szigoruan fog bűnhődni könnyelműségéért.

— **Lopás.** A tanonc-ipariskola szolgájától ismeretlen tettesek elloptak egy nagy és értékes térképet s azt eladták. A térképet a rendőrség megtalálta, de a jó madarokat még ez ideig nem sikerült kézre keríteni.

— **Kitűnő fogást csinált** folyó hó 7-én a hetipiacz alkalmával rendőrségünk Két veszedelmes csirkefogót tartóztatott le névszerint: Nagy Gábor és Bagi György endrődi lakosokat, — éppen abban a pillanatban, midőn az endrődi tanyákról lopott 68 darab tyukot és 20 drb libát áruba bocsájtottak. A nyomok szerint egy jól szervezett és kiterjedt banda fejei ezek a tolvajok, kik jelenleg a rendőrség börtönében várják kiérdemelt büntetésüket.

— **A lakás ékessége a tisztaság.** Semm sem árulja el jobban minden lakásnak a tisztaságát, mint az arany, ezüst, réz és fémből készült tárgyak fényessége. De ezen fény nagyon hamar eltűnik vagy egyáltalában el sem érhető, miután fényesítő paszta lesz használva és nem a szaktekintélyek által kitűnőnek elismert Fritz Schulz jun. Akt. Geselsch. Leipzig und Eger-féle „Globus Putzextrakt”, mely a legjobban tisztít és vele remek, sokáig tartó fény érhető el, emellett az az előnye is van, hogy nem karcol és minden ártalmas anyagtól ment. Ezen ekstraktumból több mint három millió doboz lesz havonta a világ minden tájára szállítva. Miután nagyon sok utazások vannak, kérjünk minden drogua, fűszer, vas és rövid-áru üzletben csakis védjeggyel ellátott „Globus Putzextraktot” vörös keresztjelben.

CSARNOK

Filozofusok kongresszusa.

A filozofusok a minap tartották meg első kongresszusukat Genfben. A modern kor divatos szokása, az egyesüles az egymással hasonlókégyenest ellenkező elveket való bölcselőket egybeforrasztotta. Nagyfejük és nagyképűek, különbözők és realistik, idealistik és materialistik szorítottak egymással kezét anélkül, hogy ránczokba torzult ábrázatuk csak egy perczre is kismulti volna.

Minden szónok más alapeszmétől akarta bizonyítani, a filozofia hivatottságát, létjogosultságát, de egyik sem tudott magának hitet, sőt még csak hitet sem szerezni, megelégnő mindegyikben az óhaj, hogy a saját felfogása érvényesüljön. Egyszóval a genfi filozofusok kongresszusa oly hadsereghez hasonlított, a melynek csak hadvezérei vannak (mindegyik kezét anélkül, hadj. terffel), de közkatónak egyetlenegy zászlója alá sem sorakoztak.

A legtöbben a modern filozofia követelték a létjogot, de a szónokok a kivétel, a felfogás és a közlés tekintetében egymástól teljesen eltérő módon vitatták a nagylontosságú kérdést, a mely természetesen tovább is nyílt maradt.

Nem célunk, hogy az egyes bölcselők zsenialitását e helyen megbarálgassuk, ez alkalommal csak arra szorítkozunk, hogy egy korszakalkotó jelenséget konstataiunk a filozofia terén.

Bár a genfi találkozás volt az első a kongresszusok sorában, a világ bölcselői koronként kisebb gyülekezetekben gyakrabban jöttek össze. Ilyen alkalmakkor különösen két filozofiai főnézet, a theista és az atheista vitatták egymás létjogosultságát. És eddig hatalmas táború képeztek azon filozofusok, a kik a theismus eszméinek az igazát bizonyították bölcselkedésükkel. A genfi kongresszuson a theisták úgy látszik nem jelentek meg. Gyengéknek tarthatták magukat, hogy álláspontjaikat az atheistákkal szemtől-szembe felállítsák, megvédelmezzék. Az érvek hiánya a theismus kimertülését sejteti, sőt a genfi kongresszuson megnyilatkozott jelenség a theismus alkonyát jelenteti.

A gondolkodás egyre tisztább levegőben élesül ki bölcselkedés, lassan-lassan csak az ész működésétől várjuk a filozofia teteleit. Az atheisták joggal hirdetik, hogy a filozofia mindennek észbeli kisugárzása. Így tehát a theista gondolkodás nem lehet filozofiai modern értelemben, mert teleit nem portálónak agyából meríti, hanem a felső lény csodálatosságából következteti. A filozofia legfőbb előmozdítója a logika. És hol a logika a theisták „filozofiajában”? A filozofia csodákból nem következtethet, mert akkor megszűnik tulajdon lényege.

A filozofia némelyek igen helyesen, szellemi algebraának is szokták nevezni. Az algebra a számtannak egyik felsőbb tudománya. A számtan csakis valót tanít. A theismus csodákból akar tanulságokat, igazságokat levonni. A csodák iudító erejét, származásuk forrását nem tudják levezetni. Mind ismeretlen előttük is, előttünk is. És az, a mit nem ismerünk, a minnek létezéséről meggyőződést nem szereztünk, lehet-e valóság, lehet-e az igazság tetele? A theismus pedig a szellemi algebraban csakis ismeretlenekkel dolgozik és nem ad egyetlen ismertet sem, a melyet a végtelen sorozat ismeretlenekkel tömített egyenletet kifejezhetnének.

A theisták magukat jogtalanul nevezik bölcselőknek, ők csupán vallás-hirdetőik, mert nem az objektív világigazságokat, hanem a szubjektív vallási tetteket tanítják. A filozofia, mikor igazságokat kutat, független minden természetfelettségtől s éppen abban van minden erőssége, hogy kizárólag a természetességből táplálkozik, mert csak így lehet következtetéseiben logikus.

NAGY BÉLA.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz 102 §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a szarvasi kir. járásbírósnak 1904 évi Egy/2 számú végzése következtében dr. Gláner Adolf ügyvéd által képviselt Ócsódi ipari és gazdasági szövetkezet javára Fésüs Sándor ellen 2000 K. s járulékaik erejéig 1904 évi augusztus hó 27-én fogalatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2190 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 kazán és cséplőgép, fecskendő, lajt és tizedes mérleg nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbírósnak 1904-ik évi V. 414/2 számú végzése folytán 2000 kor. tőkekövetelés, ennek 1904 évi augusztus hó 15 napjától járó 6 1/2% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 109 kor. 01 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Ócsódon, végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1904-évi október hó 20-ik napjának déli utáni 2 1/2 órája határidőül kijelölték és ahhoz a vonni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelődik.

Kelt Szarvason, 1904 évi október hó 5 napján.
Biró Zsigmond
kir. bír. végrehajtó.

PÉNZ

Előzetes költség nélkül!

4% -os

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi első-rangu pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 1/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami, és magánhivatalnokoknak, ke-

reskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadóságok convertálása.

Készítünk tervezeteket külföldre ujonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvényirtásasággá való átalakításával.

MELLER LAJOS és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Törvényszékiileg bejegyzett cég.)

(Válasz bélyeg.)

Csápló-gépek

Csak Globus
Hiszlító kivonattal hiszlitünk

magánjárókká (uti-mozdony) alakításához szükséges összes anyagok úgy mint **vas és acél** öntvények legtekéletesebb rendszer és **saját modelljeink szerint.** — Továbbá acél tengelyek, tartány lemezek, hajlítolt abroncsok, hajtó láncok stb.

Legjutányosabban beszerezhetők

SZIKULA és FRIEDRICH
vaskereskedőnél
OROSHÁZA.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fű és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Szarvason. **Ackermann Gyula, Bugyis Andor, Nigrinyi Zoltán** gyógyszertárakban

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfürdő, párálan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvizusodákkal, kő- és kádfürdővel, 200 kényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR
KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a KRIEGNER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE: ELŐZÉKENYBŐL: SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
10,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézele
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

50 évre a tőke 4.25%-a	20% levonással:
40 " " " 4.50%-a	50 évre a tőke 4.25%-a
30 " " " 4.75%-a	40 " " " 4.50%-a
20 " " " 5.00%-a	30 " " " 4.75%-a
10 " " " 5.25%-a	20 " " " 5.00%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA
Szálloda: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-ól fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú étterem
Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Kitünô magyar konyha, valódi liszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU“ egyedül kimerése.

REMINGTON FEJLŐDŐMUTATLAN

IRÓGÉP
ÚJ MÓDELLJE megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRSA
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene**
HAJFESTŐ-SZERREL.

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, azéllhűdés, elmezavar stb. elcsa.
Megalapítója és egyedül képviselője:
Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER**
Balassa Kornél
Egy üveg ára 2- K, hozzá ugorka-szappan 1- K, puder 2- K.
Postai szétküldés naponta.
Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerésze Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER MOTORGYÁR
BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
BENZIN- és PETROLIN-motorok

BÉCS Drodnerstrasse 79-85.
BENZIN- és PETROLIN-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezerfolyó berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.

Versenyen kívüli olcsó árak! Elsőrangú angol és francia női ruha-keleme-kelemlenységek árúháza

LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Minták az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

PLATSCHEK VILMOS
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Kőszegi Városház (Károly-körút)

